2568

(CYBERSECURITY INCIDENT RESPONSE PLAN)

จัดทำโดย....ฝ่ายสารสนเทศ องค์การตลาด
กระทรวงมหาดไทย

สารบัญ

แผนการรับมือเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์(Cybersecurity Incident Response Plan)

๑. หลักการและเหตุผล

แผนรับมือเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cybersecurity Incident Response Plan) ขององค์การตลาด ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแล และหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศจัดทำประมวลแนวทางปฏิบัติและกรอบมาตรฐานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ซึ่งประมวลแนวทางปฏิบัติดังกล่าว กำหนดให้อย่างน้อยต้องมีการจัดทำแผนการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cybersecurity Incident Response Plan : CIRP)

องค์การตลาดเป็นหน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงได้จัดทำแผนการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมรับมือและตอบสนองต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ โดยแผนการรับมือฯ ครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของทีมรับมือเหตุการณ์ (Cyber Incident Response Team: CIRT) การกำหนดประเภทของเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ การกำหนดความสัมพันธ์กับนโยบายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง การรายงานเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ และขั้นตอนการรับมือเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ รวมไปถึงการสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการดำเนินงานขององค์การตลาด

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อให้มีแผนการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ ที่ใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมรับมือและตอบสนองต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ สอดคล้องกับประมวลแนวทางปฏิบัติด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของหน่วยงาน ตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒

๓. ขอบเขต

แผนรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ฉบับนี้ ใช้รับมือเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้นต่อระบบสารสนเทศและข้อมูลด้านดิจิทัล รวมถึงบุคคลหรืออุปกรณ์ใดๆ ซึ่งเข้าถึงระบบสารสนเทศ และข้อมูลดิจิทัล

๔. หน้าที่การทบทวนแผน

ฝ่ายสารสนเทศ มีหน้าที่ทบทวนและขออนุมัติแผนรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ฉบับนี้ถึงผู้อำนวยการองค์การตลาด

๕. หน้าที่ในการดำเนินการตามแผน

ผู้บริหารความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ/ไซเบอร์ (Chief Information Security Officer: CISO) ฝ่ายสารสนทศ ผู้ที่ได้รับมอบหมายและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการตามแผนรับมือเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ฉบับนี้

๖. ความเกี่ยวข้องกับเอกสารอื่น

๖.๑ แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศขององค์การตลาด

๖.๒ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

๖.๓ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒

๗. นิยาม

ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (DCIO) หมายถึง ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (Chief Information Officer) เป็นตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรับผิดชอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลในองค์กร ซึ่งหมายรวมถึงการดูแลเกี่ยวกับมาตรฐาน กฎเกณฑ์ โครงสร้าง งบประมาณ กระบวนการให้ความรู้ บุคลากรของหน่วยงานสารสนเทศ โดย DCIO เป็นผู้ให้คำแนะนำแก่ผู้บริหารสูงสุดขององค์กร (Chief Executive Officer: CEO) เกี่ยวกับการพัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลมาใช้ให้การบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ และเป้าหมายรวมของหน่วยงานที่กำหนดไว้

ผู้บริหารความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ/ไซเบอร์ (CISO) หมายถึง ผู้บริหารความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (Chief Information Security Officer) เป็นตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงทางด้านการรักษาความปลอดภัยให้กับโครงสร้าง เครือข่ายและความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศ เป็นผู้ที่เข้าใจในระบบธุรกิจขององค์กรและการจัดการกับความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดขึ้น เพื่อไม่ให้ปัญหาด้านความความปลอดภัยดังกล่าวส่งผลกระทบกับธุรกิจขององค์กรทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงสามารถกำหนดเป้าหมาย นโยบายด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ขององค์กร พัฒนานโยบายด้านการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล มาตรฐาน ขั้นตอนและแนวปฏิบัติเพื่อให้องค์กรได้มาซึ่งการรักษาความลับของข้อมูล (Confidentiality) การรักษาความถูกต้องของข้อมูล (Integrity) และเสถียรภาพความมั่นคงของระบบ (Availability)

เหตุการณ์ (Event) หมายถึง การเกิดขึ้นที่สังเกตได้ (Observable Occurrence) ในระบบเครือข่าย สภาพแวดล้อม กระบวนการลำดับการดำเนินการ หรือบุคลากร เหตุการณ์อาจมีหรือไม่มีลักษณะที่ส่งผลเชิงลบก็ได้

เหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber incident) หมายถึง เหตุการณ์ที่มีผลเชิงลบที่เกิดจากการกระทำหรือการดำเนินการใด ๆ โดยมิชอบ โดยใช้คอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์หรือโปรแกรมไม่พึงประสงค์ โดยมุ่งหมายให้เกิดการประทุษร้ายต่อระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นอันตรายที่ใกล้จะถึงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายหรือส่งผลกระทบต่อการทำงานของคอมพิวเตอร์ระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

ภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber threat) หมายถึง การกระทำหรือการดำเนินการใดๆ โดยมิชอบ โดยใช้คอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์หรือโปรแกรมไม่พึงประสงค์โดยมุ่งหมายให้เกิดการประทุษร้ายต่อระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง และเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายหรือส่งผลกระทบต่อการทำงานของคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

เหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์เกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ หมายถึง เหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่ปรากฏต่อระบบสารสนเทศ และเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศตามมาตรา ๔๙ ซึ่งคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติได้กำหนดลักษณะของภัยคุกคามทางไซเบอร์ไว้ตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒

แพตช์ หมายถึง โปรแกรมที่ใช้ในการปรับปรุงแก้ไขซอฟต์แวร์ โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในลักษณะของไฟล์และใช้เพื่อแก้ไขช่องโหว่เรื่องความมั่นคงปลอดภัย หรือเพื่อเพิ่มความสามารถของซอฟต์แวร์ ผู้พัฒนาซอฟต์แวร์เผยแพร่แพตช์ออกมาเป็นระยะ เช่น บริษัท Microsoft จะเผยแพร่แพตช์ที่แก้ไขช่องโหว่ของซอฟต์แวร์ผ่านระบบ Windows Update

- **Recovery Time Objective (RTO)** หมายถึง ระยะเวลาในการกู้คืนระบบ

- **Recovery Point Objective (RPO)** หมายถึง ระยะเวลาสูงสุดที่ยอมให้ข้อมูลเสียหาย

- **Maximum Tolerance Period of Disruption (MTPD)** หมายถึง ระยะเวลาสูงสุดที่ยอมให้ธุรกิจหยุดชะงัก เพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องของหน่วยงานของรัฐ และหน่วยงาน โครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศและรองรับการเกิดเหตุการณ์ผิดปกติต่าง ๆ ที่อาจส่งผลให้เกิดการหยุดชะงักหรือเกิดความเสียหายต่อระบบ เช่น ภัยคุกคามการท างานได้ตามปกติให้เร็วที่สุด

รูปแบบภัยคุกคามไซเบอร์ หมายถึง รูปแบบของการกระทำหรือการดำเนินการใด ๆ โดยมุ่งหมายให้เกิดการประทุษร้ายต่อระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลของบุคคลหรือหน่วยงาน แบ่งเป็น

- **ซอฟต์แวร์ประสงค์ร้าย (Malicious Software)** หรือที่เรียกโดยทั่วไปว่ามัลแวร์ (Malware) เป็นโปรแกรมที่มีการทำงานที่มุ่งประสงค์ร้ายต่อคอมพิวเตอร์หรือระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

- **ไวรัสคอมพิวเตอร์ (Computer Virus)** เป็นมัลแวร์ชนิดหนึ่งที่สามารถคัดลอกตัวเอง ติดตั้งตัวเองในเครื่องคอมพิวเตอร์อื่นๆ โดยที่เจ้าของเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่อนุญาต ไวรัส คอมพิวเตอร์สามารถแพร่กระจายตัวเองไปสู่เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นๆ โดยใช้พาหะ เช่น แฟลชไดรว์ติดไวรัส หรือไฟล์คอมพิวเตอร์ติดไวรัส เป็นต้น

- **หนอนคอมพิวเตอร์ (Computer worm)** เป็นมัลแวร์ชนิดหนึ่งที่สามารถคัดลอกตัวเอง ติดตั้งตัวเองในเครื่องคอมพิวเตอร์อื่น ๆ โดยที่เจ้าของเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่อนุญาต หนอนคอมพิวเตอร์จะต่างกับไวรัสตรงที่ไวรัสจะแพร่กระจายตัวเองไปสู่คอมพิวเตอร์เครื่องอื่น ๆ โดยอาศัยพาหะ แต่หนอนคอมพิวเตอร์จะใช้วิธีสแกนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในระบบเครือข่าย และตรวจหาช่องโหว่ของระบบปฏิบัติการหรือช่องโหว่ของแอปพลิเคชันจากนั้นจึงทำการคัดลอกตัวเองเข้าไปฝังโดยใช้ช่องโหว่ดังกล่าว

- **ม้าโทรจัน (Trojan horse)** เป็นมัลแวร์ชนิดหนึ่งที่มีจุดประสงค์เพื่อบุกรุก เข้าถึงและควบคุม เครื่องคอมพิวเตอร์จากระยะไกล ดำเนินการเปลี่ยนแปลง ทำลายไฟล์ข้อมูลสำคัญ หรือทำการคัดลอกข้อมูลดังกล่าวส่งให้แก่ผู้คุกคามผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งข้อมูลสำคัญที่ผู้คุกคามต้องการอาจเป็น ชื่อผู้ใช้ รหัสผ่าน เลขที่บัญชีธนาคาร และข้อมูลส่วนบุคคลอื่น ๆลักษณะของการติดตั้งม้าโทรจันจะเหมือนกับไวรัสคอมพิวเตอร์คืออาศัยพาหะซึ่งอาจมาจากแฟลชไดร์หรือทางอีเมล์

- **สปายแวร์ (Spyware)** เป็นมัลแวร์ชนิดหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์เพื่อบันทึกการกระทำของผู้ใช้บนเครื่องคอมพิวเตอร์และส่งผ่านอินเทอร์เน็ตโดยที่ผู้ใช้ไม่ได้รับทราบ โปรแกรมแอบดักข้อมูลนั้นสามารถรวบรวมข้อมูลสถิติการใช้งานจากผู้ใช้ได้หลายอย่างขึ้นอยู่กับการออกแบบของโปรแกรม

- **ซอฟต์แวร์เรียกค่าไถ่ (Ransomware)** เป็นมัลแวร์ชนิดหนึ่งที่มีพฤติกรรมเข้ารหัสไฟล์ต่าง ๆ ที่อยู่บนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่ว่าจะเป็นไฟล์เอกสาร รูปภาพ วิดีโอ ผู้ใช้งานจะไม่สามารถเปิดไฟล์ใดๆ ได้เลยหากไฟล์เหล่านั้นถูกเข้ารหัส ซึ่งการถูกเข้ารหัสก็หมายความว่าจะต้องใช้คีย์ในการปลอดล็อคเพื่อกู้ข้อมูลคืนมาโดยผู้ใช้งานจะต้องทำการจ่ายเงินตามข้อความ “เรียกค่าไถ่”

- **Backdoor** เป็นช่องทางพิเศษที่ใช้เข้าถึงระบบหรือเครื่องคอมพิวเตอร์โดยที่ไม่ต้องผ่านการพิสูจน์ตัวตน ซึ่งส่วนใหญ่เมื่อผู้บุกรุกสามารถเจาะเข้าระบบได้แล้ว ก็จะสร้างประตูหลังเอาไว้เพื่อใช้ในการบุกรุกเข้าสู่ระบบหรือเครื่องคอมพิวเตอร์ในภายหลัง

- **Rootkit** เป็นโปรแกรมที่ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อควบคุมระบบหรือขโมยข้อมูลที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ นอกจากใช้สำหรับบุกรุกเข้าสู่ระบบงานแล้ว Rootkit ยังอาจใช้เพื่อดูแลหรือตรวจสอบระบบคอมพิวเตอร์ได้ด้วย

- **การโจมตีแบบ DoS/DDoS** มีจุดประสงค์เพื่อทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) หยุดทำงาน หากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่โจมตีมีเครื่องเดียว เรียกว่าการโจมตีแบบ Denial of Service (DoS) แต่หากมีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่โจมตีมากกว่า 1 เครื่องและทำการโจมตีพร้อมๆกัน ไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม จะเรียกว่าการโจมตีแบบ Distributed Denial of Service (DDoS)

- **Botnet** เป็นกลุ่มของอุปกรณ์ที่ติดมัลแวร์และถูกเปลี่ยนเป็น Bot (ย่อมาจาก Robot) ไม่ว่าจะเป็นอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เว็บแคม เราท์เตอร์ หรืออุปกรณ์อื่นๆ เพื่อรอรับสั่งจาก ผู้บุกรุกโดยผู้บุกรุกจะนำ Botnet ที่มีไปใช้ในการโจมตีขนาดใหญ่ เช่นการทำ DDoS เป็นต้น

- **Spam Mail** หรืออีเมล์ขยะ เป็นขยะออนไลน์ที่ส่งตรงถึงผู้รับ โดยที่ผู้รับนั้นไม่ต้องการและสร้างความเดือดร้อนรำคาญให้กับผู้รับได้ในลักษณะของการโฆษณาสินค้าหรือบริการการชักชวนเข้าไปยังเว็บไซต์ต่าง ๆ ซึ่งอาจมีภัยคุกคามชนิด Phishing แฝงเข้ามาด้วย ด้วยเหตุนี้จึงควรติดตั้งระบบ Anti Spam หรือหากใช้ฟรีอีเมล์ก็ควรมีโปรแกรมคัดกรองอีเมล์ขยะในชั้นหนึ่งแล้ว

- **Phishing** คือการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตเพื่อขอข้อมูลที่สำคัญ เช่น รหัสผ่าน หรือหมายเลขบัตรเครดิต โดยการส่งข้อความผ่านทางอีเมล์หรือเมสเซนเจอร์ ตัวอย่างของการ Phishing เช่น การบอกแก่ผู้รับปลายทางว่าเป็นธนาคารหรือบริษัทที่น่าเชื่อถือ และแจ้งว่ามีสาเหตุทำให้คุณต้องเข้าสู่ระบบและใส่ข้อมูลที่สำคัญใหม่ โดยเว็บไซต์ที่ลิงก์ไปนั้นจะมีหน้าตาคล้ายคลึงกับเว็บที่กล่าวถึง Phishing

- **Sniffing** เป็นการดักข้อมูลที่ส่งจากคอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งไปยังอีกเครื่องหนึ่ง หรือจากเครือข่ายหนึ่งไปยังอีกเครือข่ายหนึ่ง เป็นวิธีการหนึ่งที่ผู้บุกรุกนิยมใช้

- **Hacking** เป็นการเจาะระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไม่ว่าจะกระทำด้วยมนุษย์หรืออาศัยโปรแกรมด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ กัน โดยทั่วไปแล้วการ Hacking เป็นสิ่งผิดกฎหมาย เว้นแต่หากได้รับอนุญาตจากเจ้าของเครื่องคอมพิวเตอร์หรือระบบ โดยตัวอย่างของการ Hacking อย่างถูกกฎหมาย เช่น การเจาะระบบ เพื่อประเมินความเสี่ยงของระบบคอมพิวเตอร์ และทดสอบระบบการรักษาความปลอดภัยเครือข่ายขององค์กร

- **ผู้บุกรุก (Hacker)** หมายถึง ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตในการใช้งานระบบหรือเครื่องคอมพิวเตอร์ แต่พยายามลักลอกเข้ามาใช้งานด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น การโจรกรรมข้อมูล แสวงหาผลกำไร หรือเพื่อความสนุกส่วนตัว

- **Social Engineering** หมายถึง การหลอกลวง ล่อหลอกผู้อื่น โดยใช้หลักการพื้นฐานทางจิตวิทยาให้เหยื่อเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้ได้ผลประโยชน์ตามที่แฮกเกอร์ต้องการ โดยอาศัยจุดอ่อน ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ความไม่รู้ ความประมาทของผู้ใช้งานระบบคอมพิวเตอร์

- **Password Attack** หมายถึง การโจมตีที่ผู้บุกรุกพยายามคาดเดา หรือทำให้ได้มาซึ่งรหัสผ่านของผู้ใช้คนใดคนหนึ่ง สำหรับนำไปโจมตีระบบคอมพิวเตอร์

- **Insider Treats** หมายถึง ภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดจากบุคคลภายในองค์กรแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ ภัยที่เกิดจากการประมาทโดยไม่ได้ตั้งใจของบุคลากร ภัยที่เกิดจากการขโมยตัวตนหรือข้อมูลบุคลากรที่ทำให้แฮกเกอร์สามารถเจาะเข้าระบบได้ และภัยจากตัวบุคลากรเองที่ต้องการจะบ่อนทำลายองค์กรจากภายใน

- **SQL Injection** หมายถึง การโจมตีที่ระบบฐานข้อมูลของระบบผ่านช่องโหว่ของ SQL ส่งผลให้ระบบฐานข้อมูลถูกขโมย หรือถูกทำลาย หรือแก้ไขให้เกิดความเสียหายได้

- **Form Jacking** หมายถึง ภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดจากผู้ไม่ประสงค์ดีสร้างโค้ด แปลกปลอมไว้บนเว็บไซต์ต่าง ๆ เพื่อหลอกลวงเป้าหมาย โดยมจุดประสงค์ในการเข้าถึงระบบสารสนเทศและข้อมูลเพื่อก่ออาชญากรรม

๘. บทบาทหน้าที่และโครงสร้างทีมรับมือเหตุการณ์ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

- ผู้รับแจ้งเหตุการณ์ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ภายในหน่วยงาน

ที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่	ความรับผิดชอบ	ช่องทางการติดต่อสื่อสาร
๑	นายวิทยา ทรัพย์เย็น	หัวหน้าทีมรับมือฯ (Team manager)	เป็นผู้รับแจ้งเหตุการณ์ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	โทร. ๐๘๑ ๘๓๒๑๔๙๙ ๐๘๙ ๔๙๙๐๘๘๘
๒	นางสาวปาริชาติ เยพิทักษ์	เจ้าหน้าที่รับมือฯ (Incident lead)	เป็นผู้รับแจ้งเหตุการณ์ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	โทร. ๐๙๖ ๙๔๙๙๓๙๘
๓	นายธนพล จั่นลา	เจ้าหน้าที่รับมือฯ (Incident lead)	เป็นผู้รับแจ้งเหตุการณ์ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	โทร. ๐๘๓ ๖๖๒๖๙๙๕
๔	นางสาวศศิกานต์ ทายิดา	เจ้าหน้าที่รับมือฯ (Incident lead)	เป็นผู้รับแจ้งเหตุการณ์ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์	โทร. ๐๙๗ ๐๙๗๔๐๙๑

- **โครงสร้างทีมรับมือเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cyber Incident Response Team: CIRT)**

ที่	ชื่อ-นามสกุล	หน้าที่	ความรับผิดชอบ
๑	นายวิทยา ทรัพย์เย็น DCIO และ CISO ขององค์การตลาด	หัวหน้าทีมรับมือฯ (Team manager)	ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้บริหารระดับสูงที่ดูแลด้านความปลอดภัยของข้อมูล ระบบไซเบอร์ และเทคโนโลยีขององค์กร
๒	นางสาวปาริชาติ เยพิทักษ์	เจ้าหน้าที่รับมือฯ (Incident lead)	ทำหน้าที่ประสานงานกับผู้แจ้งเหตุ /เจ้าของทรัพย์สิน เพื่อให้การรับมือและควบคุมผลกระทบที่เกิดจากภัยคุกคามทางไซเบอร์มีประสิทธิภาพและประสานระหว่างทีมรับมือและหน่วยงานอื่นและรับมือเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์
๓	นายธนพล จันลา	เจ้าหน้าที่รับมือฯ (Incident lead)	ทำหน้าที่นผู้ประสานระหว่างทีมรับมือและหน่วยงานอื่นรับมือเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้นกับระบบเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและระบบคอมพิวเตอร์ และให้ความช่วยเหลือหน่วยงานให้สามารถรับมือและควบคุมผลกระทบที่เกิดจากภัยคุกคามทางไซเบอร์
๔	นางสาวศศิกานต์ ทายิดา	เจ้าหน้าที่รับมือฯ (Incident lead)	ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานระหว่างทีมรับมือและหน่วยงานอื่นและรับมือเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้นกับระบบเว็บไซต์ และรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้นกับฐานข้อมูลกลาง

-หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ที่	ชื่อ-นามสกุล ช่องทางการติดต่อ	หน่วยงาน	ความรับผิดชอบ	ความเกี่ยวข้อง
๑	ศูนย์ประสานงานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์แห่งชาติ โทร. ๐๒ ๑๑๔ ๓๕๓๑ thaicert@ncsa.or.th	สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (สกมช.)	หน่วยงานกำหนดนโยบาย มาตรการ แนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์สำหรับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ภายในประเทศ	หน่วยงานกำกับดูแล
๒	ศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์แห่งชาติ	ศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์แห่งชาติ	หน่วยงานเฝ้าระวังความเสี่ยงในการเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ติดตาม วิเคราะห์และ	หน่วยงานกำกับดูแล

	โทร. ๐๒ ๑๑๔ ๓๕๓๑ thaicert@ncsa.or.th	Thailand Computer Emergency Response Team (ThaiCERT)	ประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ และการแจ้งเตือนเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์	
๓	ศูนย์เฝ้าระวังการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล - PDPC Eagle Eye โทรศัพท์ ๐๒๑๔๒๐๐๓๓ saraban@pdpc.or.th	สำนักงานคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (สคส.)	หน่วยงานเฝ้าระวังความเสี่ยงในการเกิดภัยคุกคามการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล	หน่วยงานกำกับดูแล
๔	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกระทรวงมหาดไทย โทร. ๐๒ ๒๘๒ ๖๕๖๐	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกระทรวงมหาดไทย	หน่วยงานเฝ้าระวังความเสี่ยงในการเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ติดตามวิเคราะห์และประมวลผล ข้อมูลเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ และการแจ้งเตือนเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์	ผู้ดูแลระบบเครือข่าย

-โครงสร้างการรายงานเหตุการณ์ (Incident Reporting Structure)

โครงสร้างการรายงานเหตุการณ์ (Incident Reporting Structure) ของบุคลากรภายในทีมรับมือฯ ตามกฎหมาย และหน่วยงานภายนอก

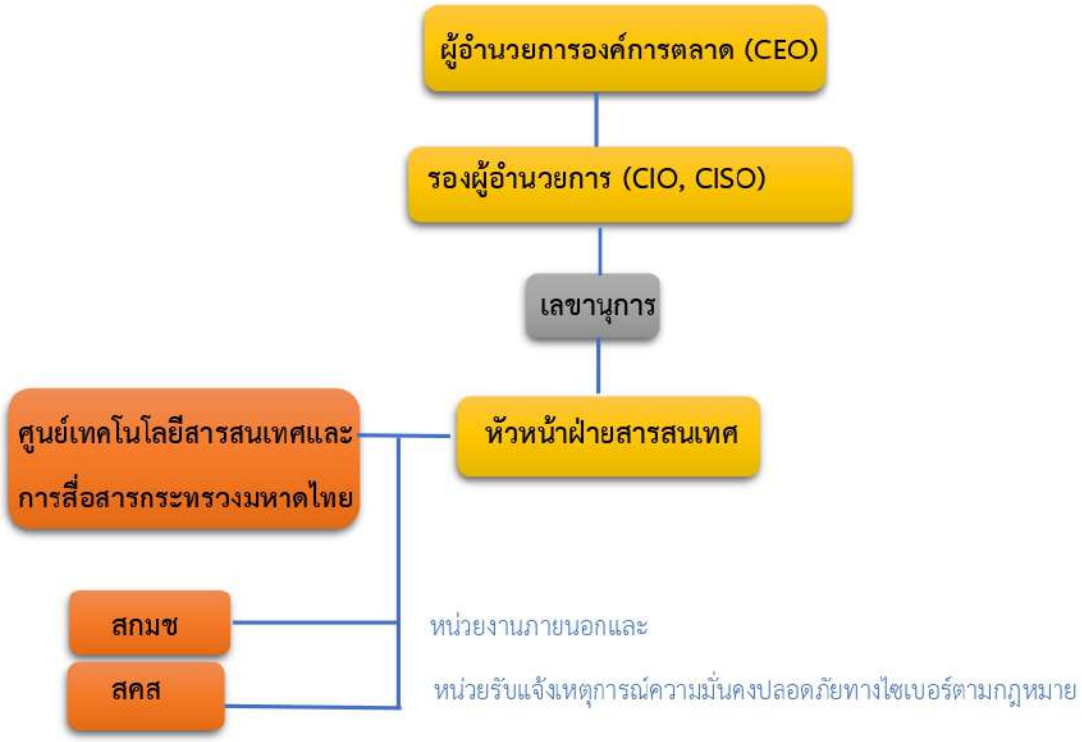

๙. ขั้นตอนการรับมือในการเรียกใช้งาน (Activate) การตอบสนองต่อเหตุการณ์และ CIRT

แผนรับมือเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ฉบับนี้ ประกอบด้วยขั้นตอนการรับมือเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ตามข้อ ๑๙.๑ ในประกาศคณะกรรมการกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ เรื่อง ประมวลแนวทางปฏิบัติและกรอบมาตรฐานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์สำหรับหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ พ.ศ.๒๕๖๔ ประกาศคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ เรื่อง ลักษณะภัยคุกคามทางไซเบอร์ มาตรการป้องกัน รับมือ ประเมิน ปราบปราม และระงับภัยคุกคามทางไซเบอร์ แต่ละระดับ พ.ศ.๒๕๖๔ และประกาศคณะกรรมการกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรายงานภัยคุกคามทางไซเบอร์ พ.ศ.๒๕๖๖ รวมถึง นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศขององค์การตลาด

๙.๑ การเตรียมการ (preparation) มีมาตรการเพื่อเตรียมการและป้องกันการเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ (preparation) เป็นการเตรียมความพร้อมเมื่อต้องเผชิญเหตุ ได้แก่ การจัดเตรียมข้อมูลให้พร้อม การจัดตั้งและฝึกอบรม บุคลากรหรือทีมงาน การจัดหาเครื่องมือและทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็น การตั้งค่าระบบต่าง ๆ ให้ปลอดภัย การจัดทำนโยบาย แผนงาน และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง รวมถึง การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดโครงสร้างทีมรับมือเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cyber Incident Response Team: CIRT)

(๒) กำหนดโครงสร้างการรายงานเหตุการณ์ (Incident Reporting Structure)

(๓) กำหนดเกณฑ์และขั้นตอนในการเรียกใช้งาน (Activate)การตอบสนองต่อเหตุการณ์ และ CIRT

(๔) จัดเตรียมข้อมูลและอุปกรณ์ รวมถึงช่องทางในการติดต่อสื่อสารที่จำเป็น ดังนี้

– รายชื่อและช่องทางการติดต่อของผู้ที่เกี่ยวข้องและประสานงานในการรับมือและตอบสนองต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์

- ช่องทางการรายงานและติดตามข้อมูลสถานการณ์ของเหตุการณ์ที่ได้รับแจ้งกับผู้ที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานสนับสนุนจากภายนอก

(๕) จัดเตรียมอุปกรณ์ ซอฟต์แวร์ และแหล่งข้อมูลสำหรับวิเคราะห์เหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์

- อุปกรณ์ป้องกันเครือข่าย (Next Generation Firewall)

- อุปกรณ์ป้องกันภัยคุกคามแบบ (DDoS)

- อุปกรณ์ป้องกันการบุกรุกโจมตีเว็บไซต์ (WAF)

- ระบบรักษาความปลอดภัยสำหรับใช้งานอินเทอร์เน็ต (Secure Web Gateway)

- ระบบจัดเก็บ LOG

- ระบบวิเคราะห์ข้อมูลความปลอดภัย (SIEM)

- ระบบตรวจสอบการโจมตีและตอบสนองภัยคุกคาม (XDR)

(๖) มีการประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของหน่วยงาน (Risk Assessment) ปีละ ๑ ครั้ง

(๗) จัดทำแผนผังโครงสร้างขั้นตอนการรับมือฯ

๙.๒ การตรวจจับและวิเคราะห์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Detection and Analysis) ดำเนินการในการตรวจจับและวิเคราะห์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อบรรเทาความเสี่ยง ที่ยังคงเหลืออยู่ และแจ้งเตือนได้อย่างทันท่วงทีเมื่อมีภัยคุกคามทางไซเบอร์เกิดขึ้น โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการจัดเตรียมแนวทางรับมือเมื่อเกิดการโจมตีรูปแบบทั่วไปที่เคยเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้น (Common Attack Vectors/ Common Threat Vectors) โดยการโจมตีรูปแบบทั่วไปที่อาจเกิดขึ้น มีตัวอย่าง ดังนี้

ประเภท	อธิบาย	วิธีการรับมือ
Weak or compromised access credentials	ผู้โจมตีขโมยชื่อผู้ใช้งานและรหัสผ่าน เพื่อใช้ในการเข้าถึงระบบและข้อมูล	มีนโยบายเปลี่ยนรหัสผ่านทุกๆ ๖เดือน และกำหนดรูปแบบของรหัสผ่านให้มีความยากในการคาดเดา รวมถึงมีการยืนยันตัวตน และเมื่อมีสถานการณ์อยู่ในช่ายน่าสงสัยที่จะถูกภัยคุกคามให้ทำการเปลี่ยนรหัสผ่านทันที
Unpatched software	ผู้โจมตีใช้ช่องโหว่ของระบบปฏิบัติการ / ซอฟต์แวร์อื่นๆ ทำให้สามารถเข้าถึงและควบคุมเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและลูกข่าย	ดำเนินการปรับปรุงเวอร์ชั่นของระบบปฏิบัติการ / ซอฟต์แวร์อื่นๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อปิดช่องโหว่ที่ผู้โจมตีจะสามารถเข้าถึงเครื่องได้
Malware	เครื่องคอมพิวเตอร์ติดโปรแกรมไวรัสซึ่งอาจทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์และข้อมูลที่อยู่ภายในเครื่องไม่สามารถใช้งานได้	ติดตั้งระบบป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์หรือระบบตรวจสอบการโจมตีและตอบสนองภัยคุกคาม (EDR/XDR) ที่เครื่องคอมพิวเตอร์

(๒) มีกลไกเพื่อตรวจจับสิ่งบ่งชี้หรือลักษณะเบื้องต้นของการเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที รายละเอียดดังนี้

- ผู้ให้บริการเฝ้าระวังภัยคุกคามทางไซเบอร์

- ศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (สกมช.)

(๓) มีแนวทางในการวิเคราะห์ผลกระทบและระดับของภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ให้ทันท่วงที โดยพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผลกระทบต่อการทำงานของระบบ (functional impact) และความสามารถในการกู้คืน (recoverability effort) เป็นต้น

ประเภท/รูปแบบเหตุการณ์ (Incident Categories)	ระดับความรุนแรง (Severity Level)	เวลาในการตอบสนอง (Threat Response SLA)	ระยะเวลาในการกู้คืน (Recovery Time)
เป็น Incident ที่เกิดขึ้นและยังไม่ส่งผลกระทบต่อบริการขององค์กร เช่น e-mail Spam, การติดไวรัสคอมพิวเตอร์ที่ไม่อันตราย	Low	๑๒ ชั่วโมง	๔ ชั่วโมง

ประเภท/รูปแบบเหตุการณ์ (Incident Categories)	ระดับความรุนแรง (Severity Level)	เวลาในการตอบสนอง (Threat Response SLA)	ระยะเวลาในการกู้คืน (Recovery Time)
เป็น Incident ที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อบริการขององค์กรให้เกิดความล่าช้า ใช้งานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ เช่น การถูกโจมตีแบบ DDoS	Medium	๒ ชั่วโมง	๔ ชั่วโมง
เป็น Incident ที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อบริการบางส่วนขององค์กรไม่สามารถให้บริการได้ เช่น การโดนโจมตีจากช่องโหว่ของระบบและวางโปรแกรมประสงค์ร้ายไว้ในเครื่อง, Key Logger ในเครื่องระดับ Admin	High	๑ ชั่วโมง	๔ ชั่วโมง
เป็น Incident ที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อบริการทั้งหมดขององค์กรไม่สามารถให้บริการได้ เช่นการโดนโจมตีจากไวรัส Ransomware	Critical	๐.๕ ชั่วโมง	๔ ชั่วโมง

(๔) มีบันทึกรายงานสถานการณ์เหตุการณ์ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

(๕) กรณีเกิดเหตุต้องมีการจัดทำบันทึกข้อมูลกิจกรรมเหตุการณ์ความปลอดภัยทางไซเบอร์ (Incident Documentation) โดยบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ความปลอดภัยทางไซเบอร์ ทุกขั้นตอนตั้งแต่ตรวจพบเหตุการณ์จนถึงกระบวนการสุดท้าย

(๖) มีการรายงานภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้นกับบริการของโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบตามประกาศคณะกรรมการกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรายงานภัยคุกคามทางไซเบอร์ พ.ศ.๒๕๖๖ ดังนี้

(ก) กรณีมีเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์เกิดขึ้น ตามข้อ ๔ แห่งประกาศฯ ฉบับดังกล่าว ใช้แบบฟอร์มรายงานตามที่กฎหมายกำหนด

(ข) กรณีมีเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์เกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ตาม ข้อ ๕ แห่งประกาศฯ ฉบับดังกล่าว รายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ ภายในระยะเวลา ๒๔ ชั่วโมง ตามกฎหมาย

(ค) จัดทำและส่งรายงานสรุปจำนวนเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นกับข้อมูล หรือระบบ ภายในวันที่ ๓๑ มกราคม ของปีถัดไป ให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ แห่งชาติ รายงานตามกฎหมายกำหนด

๙.๓ การระงับภัยคุกคามทางไซเบอร์ การปราบปรามภัยคุกคามทางไซเบอร์ และการฟื้นฟู ระบบงานที่ได้รับผลกระทบ (containment, eradication, and recovery) ให้ดำเนินการระงับภัยคุกคามทางไซเบอร์ การปราบปรามภัยคุกคามทางไซเบอร์ และการฟื้นฟู ระบบงานที่ได้รับผลกระทบ โดยกำหนดให้สอดคล้องกับความรุนแรงและระดับของภัยคุกคามทางไซเบอร์ แต่ละระดับจนกระทั่งสามารถกู้คืนทรัพย์สินสำคัญทางสารสนเทศให้กลับมาดำเนินงานหรือให้บริการ ได้ตามปกติโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) จำกัดขอบเขต (Containment) ผลกระทบของเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

- ตัดการเชื่อมต่อทางเครือข่ายทั้งหมด (Network disconnection)

- หยุดการทำงานของฟังก์ชันที่เกี่ยวข้อง (Disabling Certain Functions) - Redirect Network Traffic และ/หรือเบี่ยงเบนความสนใจของผู้บุกรุกไปยัง Blackhole/ Sandbox Honeypot ทั้งนี้ การตัดสินใจเลือกใช้วิธีการควบคุมความเสียหายจะขึ้นอยู่กับลักษณะสถานการณ์ที่กำลัง เผชิญประเภทของภัยคุกคาม ระบบงานหรือบริการที่ได้รับผลกระทบ ระยะเวลาและทรัพยากร ที่จำเป็นต่อการควบคุมความเสียหาย

(๒) เรียกใช้งานกระบวนการกู้คืน (Recovery Process) - การ Restore Operating System หรือ Application Software ต่าง ๆ จาก Master Image ที่ปลอดภัย - การ Restore ข้อมูลกลับเข้าระบบจาก Backup Storage

(๓) ดำเนินการสอบสวน (Investigate) สาเหตุและผลกระทบของเหตุการณ์.

- รวบรวมข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ (Log) จากเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เครือข่าย อุปกรณ์ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัย มาตรวจสอบหาความเชื่อมโยงของเหตุการณ์ที่ผิดปกติ

- นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบเบื้องต้นตั้งสมมุติฐานถึงสาเหตุและหาผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

- ตรวจสอบและดำเนินการปิดกั้นในส่วนที่อาจได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์

- แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมาย ร่วมสอบสวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

(๔) เก็บรักษาหลักฐาน (Preservation of Evidence) ก่อนเริ่มกระบวนการกู้คืนเป็นการคงสภาพของหลักฐานเพื่อสนับสนุนการสอบสวนและการดำเนินการตามขั้นตอนทางกฎหมายต่อไป

- จัดเก็บหลักฐานให้เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในกฎหมายข้อบังคับที่เกี่ยวกับหลักฐานดิจิทัล

- มีบันทึกการเข้าถึงและการกระทำการใด ๆ ต่อหลักฐานตลอดเวลาอย่างรัดกุม

- จัดหาสถานที่จัดเก็บที่มีความมั่นคงปลอดภัยเพื่อใช้ในการเก็บหลักฐานข้อมูลและพยานวัตถุอื่นๆ ที่สำคัญ

(๕) ดำเนินการตามระเบียบวิธีการมีส่วนร่วม (Engagement Protocols) กับบุคคลภายนอกตามประมวลแนวทางปฏิบัติและกรอบมาตรฐานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

๙.๔. การดำเนินการภายหลังการแก้ปัญหาภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Post-Incident activity) มีการกำหนดขั้นนตอน วิธีปฏิบัติ และกำหนดนโยบายภายในที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีแนวทางที่ชัดเจน ซึ่งการปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าว จะช่วยให้หน่วยงานสามารถเรียนรู้จากเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่ผ่านมา และสามารถหาแนวทางเพื่อแก้ไขจุดบกพร่องและพัฒนาแนวทางรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ต่อไป โดยมีแนวทางดังต่อไปนี้

(๑) ต้องทบทวนแผนการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

(๒) การฝึกฝนและการทดสอบแผน มีการอบรมฝึกฝนและทดสอบการรับมือและตอบสนองต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อให้ทุกคนตระหนักและเข้าใจถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ และเป้าหมายตามแผนที่กำหนด รวมทั้งเป็นการพัฒนา ทักษะเพื่อให้สามารถดำเนินงานตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

(๓) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์และฝึกอบรม ให้เจ้าหน้าที่รับทราบ เข้าใจและไม่กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และตระหนักรู้ตามพระราชบัญญัติการรักษาความ

มั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ รวมถึงกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงมีความรับผิดชอบในการใช้ทรัพยากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม และต้องมีการเก็บรักษาข้อมูลและพยานหลักฐานที่จำเป็น เพื่อใช้ในกระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์ หรือใช้ในกรณีที่ต้องการร้องทุกข์หรือดำเนินคดี เนื่องจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกิดขึ้นนั้น อาจเข้าลักษณะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา หรือพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ หรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยการดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้

1. Assessment	การประเมินเพื่อหาจุดที่ต้องดำเนินการจัดเก็บหลักฐานของ Incident ที่กำลังรับมือและตอบสนอง เช่น Hard Disk, RAM, External Hard Disk, Mobile Device เป็นต้น
2. Acquisition	ดำเนินการจัดเก็บหลักฐานด้วยการทำสำเนา (Duplication/Bit-for-bit Acquisition) ด้วยเครื่องมือที่เหมาะสม โดยมีข้อควรระวังในเรื่องดังต่อไปนี้ 1. ต้องป้องกันการเปลี่ยนแปลงของหลักฐานด้วยการใช้งาน Hardware Write Blocker 2. ต้องคำนึงถึง Volatility หรือความอ่อนไหวต่อการสูญเสียกระแสไฟฟ้าของหลักฐาน เช่น ข้อมูลที่เสี่ยงต่อการสูญหายหากไม่มีกระแสไฟคอยเลี้ยง เช่น RAM ต้องได้รับการเก็บรักษาเป็นอันดับแรก เป็นต้น 3. ต้องบันทึกรายละเอียดการดำเนินงานทุกขั้นตอนที่ลงมือปฏิบัติอย่างละเอียด 4. ต้องทำการบันทึกหลักฐาน (Chain of Custody)
3. Authentication	ทำการตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานที่ Duplicate และเปรียบเทียบกับ ต้นฉบับด้วยวิธี Cryptographic Hash เช่น MD5, SHA1, SHA256
4. Analysis & Report	วิเคราะห์หาข้อมูลจากชุดหลักฐานที่ดำเนินการจัดเก็บเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริง หรือ เพื่อค้นหาสาเหตุของการเกิด Incident
5. Archive	จัดเก็บหลักฐานไว้ในที่เหมาะสม ปลอดภัย และบันทึก Chain of Custody Form ทุกครั้งที่มีการเคลื่อนย้ายหลักฐาน พร้อมทั้งระบุเหตุผลของการเคลื่อนย้าย

๙.๕. การจัดทำรายการตรวจสอบการจัดการเหตุการณ์ (Incident Handling Checklist) จัดทำรายการตรวจสอบการจัดการเหตุการณ์ (Incident Handling Checklist) เพื่อใช้เป็น แนวทางลำดับขั้นตอนสำคัญที่ควรดำเนินการ

๑๐.ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์

ขั้นตอน	รายละเอียด
ตรวจพบภัยคุกคามทางไซเบอร์	มีการแจ้งเหตุจากผู้ใช้งานหรือตรวจจับภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้จากศูนย์ปฏิบัติการเฝ้าระวังความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ
ตรวจสอบภัยคุกคามทางไซเบอร์	ตรวจสอบข้อมูลของภัยคุกคามทางไซเบอร์ และประเมินระดับภัยคุกคามตามที่กำหนดใน พรบ. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๐
ควบคุมภัยคุกคามทางไซเบอร์	ดำเนินการควบคุมภัยคุกคามทางไซเบอร์ ให้ส่งผลกระทบน้อยที่สุดและป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่กระจายไปยังส่วนอื่น ๆ ซึ่งในกรณีที่เร่งด่วนจะทำการปิดระบบ หรือ ตัดการเชื่อมต่อของระบบคอมพิวเตอร์ชั่วคราว
การแก้ไขปัญหา	ดำเนินการแก้ไขหรือกำจัดภัยคุกคามทางไซเบอร์ในเบื้องต้นในทันที
ติดต่อประสานสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (สกมช.)	ในกรณีที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้จะดำเนินการติดต่อประสานสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (สกมช.) เพื่อขอคำแนะนำหรือขอความช่วยเหลือ
แก้ไขปัญหาสำเร็จและดำเนินการหาวิธีป้องกันการเกิดภัยคุกคามไซเบอร์ในลักษณะเดิม	หลังจากแก้ไขปัญหาภัยคุกคามไซเบอร์แล้วจะดำเนินการตรวจหาช่องโหว่ โดยอุปกรณ์ตรวจสอบช่องโหว่ระบบเครือข่าย หรือเครื่องมืออื่นๆ และหาวิธีเพื่อป้องกันการเกิดภัยคุกคามไซเบอร์ในลักษณะเดิม
การทดสอบระบบ	ตรวจสอบการทำงานของโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศว่าสามารถทำงานได้สมบูรณ์หรือไม่ ในกรณีที่พบว่าการทำงานไม่สมบูรณ์ หรือข้อมูลสำคัญสูญหายไปจะดำเนินการกู้คืนระบบงาน
กู้คืนระบบ	ดำเนินการตามขั้นตอนการกู้คืนข้อมูลตามที่ระบุในแผนการสำรองและกู้คืนระบบ ในกรณีที่กู้คืนระบบไม่ได้จะพิจารณาเปิดใช้ระบบงานคอมพิวเตอร์สำรอง และเร่งกู้ระบบงานคอมพิวเตอร์หลัก
ระบบสามารถใช้งานได้ตามปกติ	เมื่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศสามารถ ทำงานได้ตามปกติแล้ว หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบด้านโครงข่ายระบบสารสนเทศ จะดำเนินการสรุปผลในการดำเนินการรับมือภัยคุกคามไซเบอร์
สรุปผลในการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์และจัดทำรายงาน	สรุปผลในการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ และแจ้งผลการดำเนินงานให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง

แบบฟอร์ม

บันทึกรายงานสถานการณ์เหตุการณ์ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

๑.วันที่/เวลา บันทึกข้อมูล :

๒.วันและเวลาที่เกิดเหตุการณ์ :

๓.สถานะเหตุการณ์ปัจจุบัน :

๔.ประเภทเหตุการณ์ :

๕.ระดับความรุนแรง :

๖.รายละเอียดเหตุการณ์ :

๗.ผลกระทบที่เกิดขึ้น :

๘.ความเสียหายที่เกิดขึ้น :

๙.การรายงานเหตุการณ์ :

๑๐.หน่วยงานที่ขอความช่วยเหลือ :

๑๑.การดำเนินการตอบสนองต่อเหตุการณ์ :

๑๒.รายละเอียดเพิ่มเติม :

๑๓.ผู้จัดการรับมือฯ เหตุการณ์ :

๑๔.ข้อมูลติดต่อผู้จัดการรับมือฯเหตุการณ์ :

๑๕.วันและเวลาที่มีรายงานความคืบหน้าครั้งถัดไป :

ลงชื่อ.....

(ผู้บันทึกรายงาน)

แบบฟอร์ม

แบบตอบรับการดำเนินการตามแนวปฏิบัติขั้นพื้นฐานสำหรับการป้องกัน เฝ้าระวัง และรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์

ชื่อหน่วยงาน.....

ลำดับ	หัวข้อ	ป้องกัน/เฝ้าระวัง/รับมือ	รายละเอียด	ดำเนินการเรียบร้อย
1	Distributed Denial of Service (DDoS)	แนวทางการป้องกัน	ใช้บริการป้องกัน DDoS จากผู้ให้บริการ Cloud หรือ CDN เช่น Cloudflare, Akamai, AWS Shield	☐
			วางระบบ Load Balancer เพื่อกระจายโหลดไปยังหลายเซิร์ฟเวอร์	☐
			Rate Limiting และ Firewall Rules บน Web Application Firewall (WAF)	☐
		แนวทางการเฝ้าระวัง	ติดตั้งระบบ Monitoring เพื่อตรวจสอบทราฟฟิกการใช้งานแบบ Real-time	☐
			กำหนด Threshold การใช้งาน Bandwidth และ Connections เพื่อแจ้งเตือนเมื่อเกินค่าที่กำหนด	☐
			ตรวจสอบ Logs การใช้งานจากอุปกรณ์จต่างๆ เช่น Firewall, Router และ Load Balancer อย่างสม่ำเสมอ	☐
		แนวทางการรับมือ	จัดทำ Playbook การตอบสนองฉุกเฉิน (Incident Response Plan) สำหรับ DDoS แจ้งผู้ให้บริการระบบรับทราบ เพื่อบล็อกทราฟฟิกที่โจมตีหากจำเป็น	☐
2	Credential Leak	แนวทางการป้องกัน	ใช้งาน Multi-Factor Authentication (MFA) สำหรับทุกบัญชีที่เข้าถึงระบบ	☐
			บังคับใช้นโยบายรหัสผ่านที่เข้มงวด (เช่น มีความยาวขั้นต่ำ, complexity)	☐
		แนวทางการเฝ้าระวัง	ตรวจสอบรหัสผ่านรั่วไหลในฐานข้อมูลสาธารณะ (เช่น HavelBeenPwned) ด้วยเครื่องมืออัตโนมัติ	☐

แบบฟอร์ม

แบบตอบรับการดำเนินการตามแนวปฏิบัติขั้นพื้นฐานสำหรับการป้องกัน เฝ้าระวัง และรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์

ชื่อหน่วยงาน.....

ลำดับ	หัวข้อ	ป้องกัน/เฝ้าระวัง/รับมือ	รายละเอียด	ดำเนินการเรียบร้อย
1	Distributed Denial of Service (DDoS)	แนวทางการป้องกัน	ใช้บริการป้องกัน DDoS จากผู้ให้บริการ Cloud หรือ CDN เช่น Cloudflare, Akamai, AWS Shield	☐
			วางระบบ Load Balancer เพื่อกระจายโหลดไปยังหลายเซิร์ฟเวอร์	☐
			Rate Limiting และ Firewall Rules บน Web Application Firewall (WAF)	☐
		แนวทางการเฝ้าระวัง	ติดตั้งระบบ Monitoring เพื่อตรวจสอบทราฟฟิกการใช้งานแบบ Real-time	☐
			กำหนด Threshold การใช้งาน Bandwidth และ Connections เพื่อแจ้งเตือนเมื่อเกินค่าที่กำหนด	☐
			ตรวจสอบ Logs การใช้งานจากอุปกรณ์จต่างๆ เช่น Firewall, Router และ Load Balancer อย่างสม่ำเสมอ	☐
		แนวทางการรับมือ	จัดทำ Playbook การตอบสนองฉุกเฉิน (Incident Response Plan) สำหรับ DDoS แจ้งผู้ให้บริการระบบรับทราบ เพื่อบล็อกทราฟฟิกที่โจมตีหากจำเป็น	☐
2	Credential Leak	แนวทางการป้องกัน	ใช้งาน Multi-Factor Authentication (MFA) สำหรับทุกบัญชีที่เข้าถึงระบบ	☐
			บังคับใช้นโยบายรหัสผ่านที่เข้มงวด (เช่น มีความยาวขั้นต่ำ, complexity)	☐
		แนวทางการเฝ้าระวัง	ตรวจสอบรหัสผ่านรั่วไหลในฐานข้อมูลสาธารณะ (เช่น HavelBeenPwned) ด้วยเครื่องมืออัตโนมัติ	☐

ลำดับ	หัวข้อ	ป้องกัน/เฝ้าระวัง/รับมือ	รายละเอียด	ดำเนินการเรียบร้อย
			ตรวจสอบการเข้าสู่ระบบนอกเวลาทำงานหรือจากอุปกรณ์หรือแหล่งที่ไม่ทราบที่มา	☐
		แนวทางการรับมือ	รีเซ็ตรหัสผ่านทันที เมื่อทราบถึงเหตุการณ์รั่วไหลจากบัญชีผู้ใช้ภายในหน่วยงาน แจ้งผู้ใช้และแนะนำการเปลี่ยนรหัสผ่าน	☐
3	Web Defacement	แนวทางการป้องกัน	อัปเดต CMS/Framework และ Plugins เสมอ	☐
			จำกัดสิทธิ์ของผู้ใช้งาน (Principle of Least Privilege) โดยเฉพาะบัญชี Admin	☐
			ใช้ Web Application Firewall (WAF) เพื่อตรวจจับและป้องการโจมตี	☐
		แนวทางการเฝ้าระวัง	ใช้ระบบ File Integrity Monitoring (FIM) เพื่อตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของไฟล์ในเว็บเซิร์ฟเวอร์	☐
			ตั้งระบบตรวจจับการเปลี่ยนแปลงหน้าเว็บแบบอัตโนมัติ (เช่น เครื่องมือ Web page diff checker)	☐
		แนวทางการรับมือ	ตรวจสอบช่องโหว่ที่ถูกใช้ และทำการอุดช่องโหว่ทันที	☐
			เก็บหลักฐานการโจมตี (Logs, Snapshot) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และดำเนินคดี	☐
			แจ้งผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ให้บริการ Hosting หรือ CERT	☐
4	Data Breach	แนวทางการป้องกัน	การควบคุมสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล (Access Control) โดยใช้หลัก Least Privilege และ Role-Based Access Control (RBAC) จำกัดสิทธิ์ให้ผู้ใช้งานเข้าถึงเฉพาะข้อมูลที่จำเป็นเท่านั้น	☐
			เข้ารหัสข้อมูล (Data Encryption) เข้ารหัสข้อมูลทั้งขณะจัดเก็บและขณะส่งผ่าน โดยใช้มาตรฐานการเข้ารหัสที่ยอมรับได้ เช่น AES-256, TLS 1.3	☐
			ใช้นโยบายรหัสผ่านและ MFA บังคับใช้รหัสผ่านที่รัดกุมและใช้ Multi-Factor Authentication (MFA) สำหรับการเข้าถึงระบบที่สำคัญ	☐

ลำดับ	หัวข้อ	ป้องกัน/เฝ้าระวัง/รับมือ	รายละเอียด	ดำเนินการเรียบร้อย
		แนวทางการเฝ้าระวัง	ใช้ระบบ SIEM (Security Information and Event Management) รวม log จากหลายแหล่ง เพื่อตรวจสอบและแจ้งเตือนเหตุการณ์ผิดปกติ เช่น การเข้าถึงข้อมูลจำนวนมากผิดปกติ	☐
			ติดตามพฤติกรรมของผู้ใช้งานไซ้ เพื่อระบุพฤติกรรมผิดปกติที่อาจบ่งชี้ถึงการละเมิดข้อมูล	☐
		แนวทางการรับมือ	จัดทำ Incident Response Plan สำหรับ Data Breach โดยเฉพาะ ระบุขั้นตอนการรับมือ การติดต่อภายใน/ภายนอก และการรายงานเหตุการณ์ตามกฎหมาย	☐
			แจ้งเตือนผู้ได้รับผลกระทบ ดำเนินการตามข้อกำหนดด้านกฎหมาย เช่น NCSA, PDPA โดยแจ้งผู้ใช้งานหรือลูกค้าที่ได้รับผลกระทบโดยเร็ว	☐
			มีแผนฟื้นฟูระบบและปรับปรุงมาตรการรักษาความปลอดภัย อัปเดตระบบ, รีเซ็ตรหัสผ่าน, แก้ไขช่องโหว่ และทบทวนมาตรการที่ใช้	☐

ลงชื่อ .....

(..... .....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....

(หัวหน้าหน่วยงาน หรือผู้รับมอบอำนาจ)

เอกสาร ก๑ ข้อมูลที่ต้องแจ้ง

ข้อมูลการประสานงานและผลการตรวจสอบภัยคุกคามเบื้องต้น

๑. ข้อมูลการประสานงาน

ชื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบติดตามเหตุภัยคุกคาม: โปรดระบุ

วันที่และเวลาที่แจ้ง:โปรดระบุ

๒. ด้านภารกิจหรือบริการของหน่วยงาน และ ชื่อหน่วยงานที่เกิดเหตุภัยคุกคาม

ชื่อหน่วยงานที่เกิดเหตุภัยคุกคาม: โปรดระบุ

ที่อยู่ของหน่วยงานหรือหน่วยงานย่อยที่เกิดเหตุภัยคุกคาม: โปรดระบุ

๓. ข้อมูลการติดต่อสำหรับการประสานงานเหตุภัยคุกคาม

ชื่อ-นามสกุล: โปรดระบุ ตำแหน่งงาน: โปรดระบุ

ชื่อหน่วยงาน: โปรดระบุ อีเมล: โปรดระบุ

โทรศัพท์ (ที่ทำงาน / มือถือ): โปรดระบุ

๔. ความต่อเนื่องของเหตุภัยคุกคาม

☐ เหตุภัยคุกคามใหม่ ☐ การรายงานข้อมูลต่อเนื่องจากเหตุภัยคุกคามเดิม

๕. ลักษณะภัยคุกคามทางไซเบอร์

ระบบที่ได้รับผลกระทบมีความสำคัญต่อพันธกิจหลักของหน่วยงานหรือไม่

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกิดจากภัยคุกคามทางไซเบอร์[๔] ในระดับใด (มาตรา ๖๐)

☐ ไม่ร้ายแรง ☐ ร้ายแรง ☐ วิกฤต (ก) ☐ วิกฤต (ข)

☐ ยังไม่สามารถระบุได้

๖. หมวดหมู่ของภัยคุกคาม (แจ้งได้มากกว่า ๑ รายการ)

หมวดหมู่*	คำอธิบาย
☐ หมวดหมู่ที่ ๒	การพยายามบุกรุกเพื่อสำรวจข้อมูลองค์กรเพื่อโจมตี (Reconnaissance)
☐ หมวดหมู่ที่ ๓	การดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยของหน่วยงาน (Non-Compliance Activity)
☐ หมวดหมู่ที่ ๔	การบุกรุกโดยการใช้มัลแวร์ (Malicious Logic)
☐ หมวดหมู่ที่ ๕	การบุกรุกในระดับผู้ใช้งาน (User Level Intrusion)
☐ หมวดหมู่ที่ ๖	การบุกรุกในระดับผู้ควบคุมระบบ (Root Level Intrusion)
☐ หมวดหมู่ที่ ๗	การบุกรุกที่ทำให้ไม่สามารถเข้าไปใช้บริการได้ (Denial of Service)
☐ หมวดหมู่ที่ ๘	เหตุการณ์ที่อยู่ระหว่างการวิเคราะห์สอบสวน (Investigating)

* อ้างอิงหมวดหมู่ตามภาคผนวกท้ายประกาศคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ เรื่อง ลักษณะภัยคุกคามทางไซเบอร์ มาตรการป้องกัน รับมือ ประเมิน ปราบปราม และระงับภัยคุกคาม ทางไซเบอร์แต่ละระดับ พ.ศ. ๒๕๖๔ (ทั้งนี้ ภัยคุกคามทางไซเบอร์หมวดหมู่ที่ ๐ หมวดหมู่ที่ ๑ และหมวดหมู่ที่ ๙ ไม่เข้าข่ายเป็นภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่ต้องรายงาน)

[๔] พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดความหมายของ “ภัยคุกคามทางไซเบอร์” ดังนี้ การกระทำหรือการดำเนินการใด ๆ โดยมิชอบโดยใช้คอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์หรือโปรแกรมไม่พึงประสงค์โดยมุ่งหมายให้เกิดการประทุษร้ายต่อ ระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง และเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายหรือส่งผลกระทบ ต่อการทำงานของคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

เอกสาร ก๒ แบบรายงานภัยคุกคามทางไซเบอร์

ส่วนที่ ๑
หมวด ก. ข้อมูลการประสานงานและผลการตรวจสอบภัยคุกคามเบื้องต้น
หมายเลขอ้างอิง (สำหรับเจ้าหน้าที่ สกมช.): โปรดระบุ หน่วยงานที่รับผิดชอบติดตามเหตุภัยคุกคาม (ถ้ามี): โปรดระบุ วันที่: โปรดระบุ เวลา: โปรดระบุ
ก๑. ด้านภารกิจหรือบริการของหน่วยงาน และ ชื่อหน่วยงานที่เกิดเหตุภัยคุกคาม ชื่อหน่วยงานที่เกิดเหตุภัยคุกคาม: โปรดระบุ ที่อยู่ของหน่วยงานหรือหน่วยงานย่อยที่เกิดเหตุภัยคุกคาม: โปรดระบุ
ก๒. ข้อมูลการติดต่อสำหรับการประสานงานเหตุภัยคุกคาม ชื่อ-นามสกุล: โปรดระบุ ตำแหน่งงาน: โปรดระบุ ชื่อหน่วยงาน: โปรดระบุ อีเมล: โปรดระบุ โทรศัพท์ (ที่ทำงาน / มือถือ): โปรดระบุ
ก๓. ความต่อเนื่องของเหตุภัยคุกคาม ☐ เหตุภัยคุกคามใหม่ ☐ การรายงานข้อมูลต่อเนื่องจากเหตุภัยคุกคามเดิม
ก๔. ลักษณะภัยคุกคามทางไซเบอร์ ระบบที่ได้รับผลกระทบมีความสำคัญต่อพันธกิจหลักของหน่วยงาน ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกิดจากภัยคุกคามทางไซเบอร์[๕] ในระดับใด (มาตรา ๖๐) ☐ ไม่ร้ายแรง ☐ ร้ายแรง ☐ วิกฤต (ก) ☐ วิกฤต (ข) ☐ ยังไม่สามารถระบุได้

[๕] พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดความหมายของ “ภัยคุกคามทางไซเบอร์” ดังนี้ การกระทำ หรือการดำเนินการใด ๆ โดยมิชอบ โดยใช้คอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์หรือโปรแกรมไม่พึงประสงค์โดยมุ่งหมายให้เกิด การประทุษร้ายต่อระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง และเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึงที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย หรือส่งผลกระทบต่อการทำงานของคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

หมวด ข. ข้อมูลการตรวจพบภัยคุกคามไซเบอร์

ข๑. วัน เวลา ที่เกิดเหตุภัยคุกคาม

วันที่ : โปรดระบุ เวลา : โปรดระบุ

วัน เวลา ที่หน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศทราบเหตุภัยคุกคาม

วันที่ : โปรดระบุ เวลา : โปรดระบุ

ข๒. วัน เวลา ที่แจ้งเหตุภัยคุกคามให้หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแลทราบ

☐ ยังไม่ได้แจ้ง ☐ แจ้งแล้ว

ข๓. หมวดหมู่ของภัยคุกคาม (เลือกได้มากกว่า ๑ รายการ)

หมวดหมู่*	คำอธิบาย
☐ หมวดหมู่ที่ ๒	การพยายามบุกรุกเพื่อสำรวจข้อมูลองค์กรเพื่อโจมตี (Reconnaissance)
☐ หมวดหมู่ที่ ๓	การดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยของหน่วยงาน (Non-Compliance Activity)
☐ หมวดหมู่ที่ ๔	การบุกรุกโดยการใช้มัลแวร์ (Malicious Logic)
☐ หมวดหมู่ที่ ๕	การบุกรุกในระดับผู้ใช้งาน (User Level Intrusion)
☐ หมวดหมู่ที่ ๖	การบุกรุกในระดับผู้ควบคุมระบบ (Root Level Intrusion)
☐ หมวดหมู่ที่ ๗	การบุกรุกที่ทำให้ไม่สามารถเข้าไปใช้บริการได้ (Denial of Service)
☐ หมวดหมู่ที่ ๘	เหตุการณ์ที่อยู่ระหว่างการวิเคราะห์สอบสวน (Investigating)
☐ อื่น ๆ	โปรดระบุ

* อ้างอิงหมวดหมู่ตามภาคผนวกท้ายประกาศคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ เรื่อง ลักษณะภัยคุกคามทางไซเบอร์ มาตรการป้องกัน รับมือ ประเมิน ปราบปราม และระงับภัยคุกคามทาง ไซเบอร์แต่ละระดับ พ.ศ. ๒๕๖๔ (ทั้งนี้ภัยคุกคามหมวดหมู่ที่ ๐ ๑ และ ๙ ไม่เข้าข่ายเป็นภัยคุกคามที่ต้องรายงาน)

ข๔. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ บริการ หรือข้อมูลที่ได้รับผลกระทบ:

สถานที่ตั้งของเครื่อง ข้อมูล หรือสินทรัพย์ที่ได้รับผลกระทบ (เช่น จังหวัด ตำบล ตึก ห้อง):

โปรดระบุ

ชื่อผู้ให้บริการเครือข่ายที่ให้บริการแก่ระบบ บริการ หรือข้อมูลที่ได้รับผลกระทบ :

โปรดระบุ

บริการของระบบ ข้อมูล หรือสินทรัพย์ที่ได้รับผลกระทบ (เช่น บริการการโอนเงิน):

โปรดระบุ

ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ที่ได้รับผลกระทบ (โปรดระบุรายละเอียด เช่น ผู้ผลิตหรือยี่ห้อ รุ่นของเครื่อง คอมพิวเตอร์):

โปรดระบุรายละเอียด

มีผลกระทบต่อการสื่อสาร (ทางโทรศัพท์ หรือ การใช้งานเครือข่าย): โปรดระบุ

รายละเอียดอื่น ๆ: โปรดระบุ

หมวด ค: ข้อมูลการรับมือภัยคุกคาม

ค๑. สถานการณ์หรือการแก้ไขเหตุภัยคุกคาม (เลือกได้มากกว่า ๑ รายการ)

☐ เพิ่งพบเหตุการณ์ ☐ อยู่ในขั้นตอนการขอความช่วยเหลือ

☐ อยู่ในขั้นตอนการสอบสวน ☐ กำลังลุกลาม

☐ อยู่ในขั้นตอนการระงับภัย ☐ สามารถระงับภัยได้แล้ว

☐ รายงานปิดเหตุการณ์ภัยคุกคามแล้ว ☐ อื่น ๆ: โปรดระบุ

ค๒. สิ่งที่ได้ดำเนินการหรือได้แก้ไขไปแล้ว

☐ ยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขใด ๆ ☐ ยกเลิกการเชื่อมต่อระบบออกจากเครือข่ายแล้ว

☐ ตรวจสอบข้อมูลจราจร (Log) แล้ว ☐ ตรวจสอบโปรแกรม (แฟ้ม binaries/.exe) แล้ว

☐ กู้คืนกลับมาด้วยระบบหรือข้อมูลสำรองที่ตรวจสอบความถูกต้องแล้ว

☐ รายละเอียดการแก้ไขภัยคุกคามที่เกิดขึ้นเพิ่มเติม: โปรดระบุ

ค๓. รายละเอียดการรับมือภัยคุกคามอื่น ๆ (ถ้ามี)

โปรดระบุ

ส่วนที่ ๒

หมวด ง : รายละเอียดภัยคุกคาม

ง๑. ข้อมูลการตรวจจับและการวิเคราะห์

ง๑.๑ วัน เวลา ที่ผู้โจมตีได้เริ่มต้นเข้าถึงระบบ (System Access)

วันที่: โปรดระบุ เวลา: โปรดระบุ ไม่ทราบ: ☐

ง๑.๒ ข้อมูลการพบเห็นเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์

รายละเอียดแหล่งที่มา หรือต้นเหตุของเหตุภัยคุกคาม (เท่าที่ทราบ เช่น คน, ความผิดพลาดของ ระบบ, ภัยธรรมชาติ, การจู่โจม, ความผิดพลาดจากคนนอกองค์กร):

โปรดระบุ

บุคคล วิธี หรือเครื่องมือที่ตรวจพบภัยคุกคาม (เช่น ผู้ใช้, ผู้ดูแลระบบ, โปรแกรม Anti-virus, IDS, การวิเคราะห์ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์, ไม่ทราบ):

โปรดระบุ

รายละเอียดของปัญหาลักษณะคล้ายกันที่หน่วยงานเคยพบมาก่อน (ถ้ามี โปรดระบุรายละเอียด):

โปรดระบุ

ง๑.๓ รายละเอียดผลกระทบจากเหตุภัยคุกคาม (ระบุผลกระทบที่มีเกิดขึ้นต่อ ระบบ คน หรือข้อมูล)

จำนวนระบบ บริการ หรือสินทรัพย์ที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศที่ได้รับผลกระทบ (โดยประมาณ): โปรดระบุ

ทรัพย์สินที่สำคัญอื่น ๆ ที่อาจได้รับผลกระทบ: โปรดระบุ

จำนวนผู้ได้รับผลกระทบ (โดยประมาณ): โปรดระบุ

มูลค่าความเสียหาย (โดยประมาณ): โปรดระบุ

ในกรณีที่ข้อมูลที่ระบุตัวบุคคลได้รั่วไหล (หรือถูกขโมย):

จำนวนบุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูล: โปรดระบุ

ชนิดของข้อมูล (เลือกทุกข้อที่ใช่):

☐ ข้อมูลไบโอเมตริกซ์ ☐ ข้อมูลการติดต่อ

☐ ข้อมูลการเงิน ☐ ข้อมูลบุคลากรของรัฐ

☐ หมายเลขบัตรประชาชน ☐ ข้อมูลการติดต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ

☐ ข้อมูลทางการแพทย์

☐ อื่น ๆ: โปรดระบุ

จำนวนข้อมูล (Record) ที่ได้รับผลกระทบ: โปรดระบุ

ผลกระทบอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น: โปรดระบุ

๑.๔ รายละเอียดของระบบ หรือข้อมูลที่ได้รับผลกระทบ (Information of Affected System)

หมายเลข CVE: โปรดระบุ

ช่องโหว่ที่ถูกใช้จู่โจม: โปรดระบุ

การใช้ระบบหรือเครื่องที่ได้รับผลกระทบเป็นฐานเพื่อจู่โจมขยายผลไปยังระบบหรือเครื่องอื่น:
โปรดระบุ

อาการหรือสิ่งผิดปกติ (เลือกได้มากกว่า ๑ รายการ)

- ☐ ระบบล่ม
- ☐ รายการข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่ผิดปกติ
- ☐ บัญชีผู้ใช้ถูกสร้างขึ้นมาใหม่โดยไม่ทราบสาเหตุ หรือ บัญชีผู้ใช้มีความผิดปกติ
- ☐ การจู่โจมด้วยวิศวกรรมสังคม (Social Engineering) ทั้งที่ลำดับและไม่ลำดับ
- ☐ ประสิทธิภาพของระบบด้อยลง (ทั้งที่รู้ว่าเป็นเพราะเหตุภัยคุกคามและที่ไม่รู้สาเหตุ)
- ☐ การเปลี่ยนแปลงใน DNS หรือ กฎของ Router หรือกฎไฟร์วอลล์ โดยไม่ทราบสาเหตุ
- ☐ การยกระดับสิทธิ์การเข้าถึงระบบโดยไม่ทราบสาเหตุ
- ☐ การตรวจพบการทำงานของโปรแกรมหรืออุปกรณ์ Sniffer เพื่อจับการรับส่งข้อมูลภายในเครือข่าย
- ☐ การเข้าใช้งานครั้งสุดท้ายของผู้ใช้ที่ไม่สอดคล้องกับการใช้งานครั้งสุดท้ายที่เกิดขึ้นจริง
- ☐ การแจ้งเตือนจากเครื่องมือตรวจจับการบุกรุก
- ☐ การเข้ามาลาดตระเวน (Probing) หรือการเรียกดู (Browsing) ที่น่าสงสัย
- ☐ รูปแบบการใช้งานที่ผิดปกติ
- ☐ การเปลี่ยนแปลงขนาดไฟล์ไปจากเดิมแบบผิดปกติ
- ☐ ความพยายามที่จะเขียนไฟล์ของระบบ
- ☐ การเปลี่ยนแปลงวันที่ของไฟล์ไปจากเดิมแบบผิดปกติ
- ☐ การแก้ไขหรือลบข้อมูลที่ผิดปกติ
- ☐ การจู่โจมให้เกิดการปฏิเสธการให้บริการ (DOS, DDOS)
- ☐ ไฟล์ใหม่ถูกสร้างขึ้นโดยไม่ทราบสาเหตุ
- ☐ การใช้งานหรือมีกิจกรรมที่เกิดในเวลาที่ผิดปกติ
- ☐ การแก้ไขหน้าเว็บ
- ☐ การสร้างแฟ้มข้อมูล setuid หรือ setgid ใหม่ที่ผิดปกติเกิดขึ้น
- ☐ การเปลี่ยนแปลงในไดเรกทอรีและแฟ้มข้อมูลของระบบปฏิบัติการที่ผิดปกติ
- ☐ การตรวจพบโปรแกรมเจาะระบบ (Crack utility)
- ☐ สิ่งที่ผิดปกติไปจากเดิมอื่น ๆ: โปรดระบุ

๑.๕ รายละเอียดของเหตุภัยคุกคามตามลำดับเวลา ตั้งแต่การจู่โจมครั้งแรก จนถึงปัจจุบัน
(เช่น ลำดับของการจู่โจม, Attack vector, เทคนิคหรือเครื่องมือที่ผู้จู่โจมใช้ ฯลฯ)

โปรดระบุ

๑.๖ รายละเอียดอื่น ๆ ที่พบเกี่ยวข้องกับเหตุภัยคุกคาม:

โปรดระบุ

๒. ข้อมูลการระงับ ปราบปราม และฟื้นฟู : โปรดระบุ

๒.๑ รายละเอียดการดำเนินการเพื่อแก้ไขเหตุภัยคุกคาม:

โปรดระบุ

๒.๒ การคาดการณ์ความสามารถฟื้นฟู

โปรดระบุรายละเอียดการฟื้นฟู ทรัพยากรที่ต้องใช้และที่ต้องการเพิ่ม และประมาณระยะเวลาการฟื้นฟู

๓. ข้อมูลกิจกรรมภายหลังการแก้ปัญหา (ถ้ามี)

๓.๑ วัน เวลา ที่เหตุภัยคุกคามสิ้นสุด **วันที่:** โปรดระบุ **เวลา:** โปรดระบุ

๓.๒ การดำเนินการเพื่อป้องกันเหตุภัยคุกคามที่คล้ายคลึงกัน: โปรดระบุ

๓.๓ บทเรียนที่ได้จากเหตุภัยคุกคาม: โปรดระบุ

เอกสาร ก๓ แบบรายงานสรุปภัยคุกคามทางไซเบอร์ในหนึ่งรอบปี

ข้อ ๑ สถิติรายปีจำแนกตามหมวดหมู่ของภัยคุกคามทางไซเบอร์[๖]

หมวดหมู่	คำอธิบาย	จำนวน
๐	เหตุการณ์จำลองและการฝึกจู่โจมของหน่วยงาน (Training and Exercises)	
๑	การพยายามเข้าถึงระบบที่ไม่สำเร็จ (Unsuccessful Activity Attempt)	
๒	การพยายามบุกรุกเพื่อสำรวจข้อมูลองค์กรเพื่อโจมตี (Reconnaissance)	
๓	การดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยที่หน่วยงานกำหนด (Non-Compliance Activity)	
๔	การบุกรุกโดยการใช้มัลแวร์ (Malicious Logic)	
๕	การบุกรุกในระดับผู้ใช้งาน (User Level Intrusion)	
๖	การบุกรุกในระดับผู้ควบคุมระบบ (Root Level Intrusion)	
๗	การบุกรุกที่ทำให้ไม่สามารถเข้าไปใช้บริการได้ (Denial of Service)	
๘	เหตุการณ์ที่อยู่ระหว่างการวิเคราะห์สอบสวน (Investigating)	
๙	เหตุการณ์ผิดปกติที่ได้รับการวิเคราะห์แล้วว่าไม่ใช่เหตุการณ์ที่เป็นภัยคุกคาม (Explained Anomaly)	

ข้อ ๒ สถิติรายปีจำแนกตามทรัพย์สินที่ได้รับผลกระทบ

ทรัพย์สินที่ได้รับผลกระทบ	จำนวน
เครื่องแม่ข่าย / แอคทีฟ ไดเรกทอรี (Active Directory)	
เครื่องเวิร์กสเตชัน (Workstation)	
สวิตช์ (Switch) /เราเตอร์ (Router)	
เว็บไซต์ (Website)	
อื่น ๆ	

ข้อ ๓ สถิติรายปีจำแนกตามระดับภัยคุกคามทางไซเบอร์[๗]

ระดับภัยคุกคาม	จำนวน
ไม่ร้ายแรง	
ร้ายแรง	
วิกฤต (ก)	
วิกฤต (ข)	

[๖] หมวดหมู่ตามข้อ ๑ ของภาคผนวกท้ายประกาศคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ เรื่อง ลักษณะภัยคุกคาม ทางไซเบอร์ มาตรการป้องกัน รับมือ ประเมิน ปราบปราม และระงับภัยคุกคามทางไซเบอร์ แต่ละระดับ พ.ศ. ๒๕๖๔

[๗] ระดับภัยคุกคามทางไซเบอร์ตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒

ประจำปีงบประมาณ 2568

แผนการรับมือเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ (CYBERSECURITY INCIDENT RESPONSE PLAN)

จัดทำโดย....ฝ่ายสารสนเทศ องค์การตลาดกระทรวงมหาดไทย